

BOSNA I HERCEGOVINA

IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ FINANSIJSKOJ REVIZIJI

*UREDA ZA VETERINARSTVO
BOSNE I HERCEGOVINE
ZA 2020. GODINU*

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

www.revizija.gov.ba

IZVJEŠTAJ

O OBAVLJENOJ FINANSIJSKOJ REVIZIJI

**UREDA ZA VETERINARSTVO
BOSNE I HERCEGOVINE
ZA 2020. GODINU**

Broj: 03-16-1-897/21

Sarajevo, juli 2021. godine

Sadržaj

I	MIŠLJENJE NEZAVISNOG REVIZORA	5
1.	MIŠLJENJE O FINANSIJSKIM IZVJEŠTAJIMA	5
2.	MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI	7
II	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI	9
1.	KRITERIJI	9
2.	REALIZACIJA RANIJIH PREPORUKA	9
3.	SISTEM INTERNIH KONTROLA	10
4.	BUDŽET	11
5.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	12
5.1	Pregled rashoda i izdataka iz budžeta	12
5.1.1	<i>Bruto plaće i naknade plaća</i>	12
5.1.2	<i>Ugovorene usluge</i>	12
5.1.3	<i>Troškovi materijala</i>	13
5.1.4	<i>Troškovi zakupa</i>	13
5.1.5	<i>Donacije</i>	13
5.2	Pregled prihoda i primitaka	14
5.3	Bilans stanja	14
5.3.1	<i>Popis sredstava i obaveza</i>	14
6.	ZAPOŠLJAVANJE I STATUS ANGAŽOVANIH OSOBA	15
7.	JAVNE NABAVKE	16
8.	OSTALO	17
8.1	IT sistem	17
9.	KOMENTARI	18
PRILOZI		18

I MIŠLJENJE NEZAVISNOG REVIZORA

Mišljenje nezavisnog revizora se daje na osnovu provedene finansijske revizije koja obuhvata reviziju finansijskih izvještaja i, u vezi s istom, reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. MIŠLJENJE O FINANSIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Mišljenje

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja **Ureda za veterinarstvo Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Ured)** koja obuhvataju: bilans stanja na 31.12.2020. godine, pregled prihoda, primitaka i finansiranja po ekonomskim kategorijama, pregled rashoda i izdataka iz budžeta po ekonomskim kategorijama, posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih, pregled dinamike zapošljavanja, pregled stalnih sredstava u obliku stvari i prava, pregled kapitalnih ulaganja, pregled doznaka iz tekuće rezerve budžeta, za godinu koja završava na taj dan i analizu izvršenja budžeta – tekstualni dio, uključujući i rezime značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, finansijski izvještaji Ureda prikazuju istinito i fer, u svim materijalnim aspektima, finansijsko stanje imovine, obaveza i izvora sredstava na 31.12.2020. godine i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na navedeni datum, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnova za mišljenje

Reviziju smo obavili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine i Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija (ISSAI). Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u odjeljku *Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja*.

Nezavisni smo od **Ureda** u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizionni dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Odgovornosti rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo **Ureda** je odgovorno za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja na nivou institucija Bosne i Hercegovine tj. Zakonom o finansiranju institucija BiH, Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija BiH i Pravilnikom o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija BiH. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uslijed prijevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijske izvještaje, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena, koje su razumne u datim okolnostima.

Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li finansijski izvještaji kao cjelina sačinjeni bez značajnog pogrešnog prikazivanja uslijed prijevare ili greške i izdati izvještaj nezavisnog revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utiču na ekonomske odluke korisnika donesene na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- Prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvještaja, zbog prijevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed greške, jer prijevare može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola.
- Stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti internih kontrola.
- Ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorilo rukovodstvo.
- Ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

S rukovodstvom komuniciramo u vezi s, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim nalazima revizije, uključujući i one koji se odnose na značajne nedostatke u internim kontrolama koji su otkriveni tokom naše revizije.

2. MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI

Mišljenje

U vezi s revizijom finansijskih izvještaja **Ureda** za 2020. godinu, izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Ureda za 2020. godinu u skladu su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definisani kao kriteriji za datu reviziju.

Osnova za mišljenje

Reviziju usklađenosti smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine i ISSAI 4000 - Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u odjeljku *Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti*.

Nezavisni smo od **Ureda** u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizioni dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Skretanje pažnje

Ne izražavajući rezervu na mišljenje o usklađenosti, skrećemo pažnju na sljedeće:

- *Ured je nastavio s praksom netransparentnog angažmana osoba na osnovu ugovora o djelu (tačka 6. Izvještaja);*
- *odsustvo zahtjeva za dostavljanje garancije za ozbiljnost ponude i dobro izvršenje ugovora u procedurama javnih nabavki (tačka 7. Izvještaja);*
- *slabosti u funkcionisanju IT sistema (tačka 8.1. Izvještaja).*

Odgovornosti rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodstvo **Ureda** je također odgovorno osigurati da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije u skladu s propisima kojima su regulisane i potvrđuje da je tokom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrhovito i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome jesu li aktivnosti, finansijske transakcije i informacije u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura, kako bi pribavili revizione

dokaze o tome koriste li se sredstva za odgovarajuće namjene i je li poslovanje **Ureda**, prema definisanim kriterijima, usklađeno sa relevantnim zakonima i drugim propisima.

Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije interne revizije i sistema internih kontrola.

Sarajevo, 17.03.2021. godine

GENERALNI REVIZOR

Hrvoje Tvrtković, v.r.

**ZAMJENIK
GENERALNOG REVIZORA**

Jasmin Pilica, v.r.

**ZAMJENIK
GENERALNOG REVIZORA**

Ranko Krsman, v.r.

II IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. KRITERIJI

Ured za reviziju institucija Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Ured za reviziju) izvršio je reviziju finansijskih izvještaja i, u vezi s istom, reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvještaja i revizija usklađenosti podrazumijeva proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza, kako bi se utvrdilo jesu li predmeti revizije, tj. finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni s odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju usporedne parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za ocjenu usklađenosti sa zakonima i drugim propisima korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2020. godinu
- Zakon o plaćama i naknadama u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o porezu na dohodak i Zakon o doprinosima (FBiH i RS)
- Zakon o javnim nabavkama i podzakonski akti
- Zakon o državnoj službi u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o radu u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o upravi i podzakonski akti
- Zakon o finansiranju institucija BiH.

2. REALIZACIJA RANIJIH PREPORUKA

Ured za reviziju izvršio je finansijsku reviziju Ureda za 2019. godinu, sačinio Izvještaj o finansijskoj reviziji te izrazio pozitivno mišljenje na finansijske izvještaje Ureda i pozitivno mišljenje na usklađenost sa zakonima i drugim propisima sa skretanjem pažnje na neusklađenost Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji s važećim odlukama Vijeća ministara BiH i netransparentan angažman osoba na osnovu ugovora o djelu.

U Izvještaju o obavljenoj finansijskoj reviziji Ureda za 2019. godinu, Uredu su date preporuke u cilju otklanjanja uočenih slabosti. Ured je postupio u skladu s članom 16. tačka 3. Zakona o reviziji institucija BiH i izvijestio nas o preduzetim aktivnostima na realizaciji datih preporuka u cilju nadilaženja nepravilnosti identifikovanih u Izvještaju o obavljenoj finansijskoj reviziji za 2019. godinu.

Uvidom u preduzete aktivnosti, dajemo osvrt na realizaciju preporuka:

R.br.	Ocjena realizacije preporuka	Realizovana	Realizacija u toku	Nerealizovana
1.	Ured je putem resornog ministarstva uputio Prijedlog pravilnika o unutrašnjoj organizaciji prema Vijeću ministara BiH, ali Vijeće ministara BiH još uvijek nije dalo saglasnost na dostavljeni prijedlog.			
2.	Još uvijek nije uspostavljen sistem finansijskog upravljanja i kontrole vezano za ažuriranje registra rizika te uspostavu sistema izvještavanja za praćenje najznačajnijih rizika.			
3.	Ured je nastavio s praksom angažmana osoba na osnovu ugovora o djelu na poslovima istim ili sličnim predviđenim sistematizacijom radnih mjesta.			
4.	Ured je na vrijeme okončao radnje vezano za godišnji popis sredstava, potraživanja i obaveza za 2020. godinu.			
5.	Nije izvršeno prilagođavanje kako bi ADNAOMIS sistem (sistem za praćenje bolesti životinja) mogao preuzimati podatke od AIMCS sistema.			
6.	Nisu osigurana sredstva za provođenje nultog popisa koji je preduslov za potpuno korištenje AIMCS sistema (sistem za identifikaciju i kontrolu kretanja životinja).			

3. SISTEM INTERNIH KONTROLA

Ured je odgovoran za kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja i usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima.

Organizacija i rukovođenje: Rukovodstvo Ureda čine direktor, zamjenik direktora i sekretar Ureda koje je 04.10.2016. godine imenovalo Vijeće ministara BiH na period od četiri godine. Pokrenuta je procedura izbora novog rukovodstva Ureda te je raspisan javni oglas za popunjavanje radnih mjesta direktora, zamjenika direktora i sekretara Ureda. U vrijeme pisanja Izvještaja o reviziji (mart 2021. godine) procedura izbora je još uvijek bila u toku.

Ured još uvijek nije uskladio Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji s Odlukom o razvrstavanju radnih mjesta i kriterijima za opis poslova radnih mjesta u institucijama BiH i Odlukom o principima za utvrđivanje unutrašnje organizacije organa uprave BiH. Ured je u proteklom periodu pribavio potrebna mišljenja nadležnih institucija te je Prijedlog pravilnika o unutrašnjoj organizaciji 04.09.2020. godine proslijedio Ministarstvu vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH na dalje postupanje. Informisani smo da je Ministarstvo dostavljeni materijal prosljedilo ka Generalnom sekretarijatu Vijeća ministara 08.09.2020. godine.

Prijedlog pravilnika o unutrašnjoj organizaciji Ureda se našao na dnevnom redu sjednice Vijeća ministara BiH održane 16.12.2020. godine, ali isti nije razmatran jer je Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH povuklo materijal s dnevnog reda sjednice.

Interna revizija: U skladu sa Zakonom o internoj reviziji institucija BiH¹ i Odlukom o kriterijima za uspostavu jedinica interne revizije u institucijama BiH² internu reviziju u Uredu bi trebalo obavljati Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH. Utvrđeno je da u 2020. godini jedinica interne revizije Ministarstva nije planirala niti obavljala internu reviziju u Uredu.

Finansijsko upravljanje i kontrola: U skladu sa Zakonom o finansiranju institucija BiH³, za uspostavu, razvoj i provođenje finansijskog upravljanja i kontrole odgovoran je rukovodilac institucije.

Ured još uvijek nije u potpunosti implementirao sistem finansijskog upravljanja i kontrole u skladu sa Zakonom o finansiranju institucija BiH⁴, Priručnikom za finansijsko upravljanje i kontrolu i Smjernicama za provođenje procesa upravljanja rizicima u institucijama BiH. Revizionim postupcima utvrđeno je da Ured tokom godine nije ažurirao registar rizika te da još uvijek nije uspostavljen sistem izvještavanja rukovodilaca institucije o najznačajnijim rizicima.

PREPORUKA 1

Potrebno je unaprijediti sistem finansijskog upravljanja i kontrole vezano za ažuriranje registra rizika te uspostaviti sistem izvještavanja za praćenje najznačajnijih rizika.

4. BUDŽET

Zakonom o budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2020. godinu⁵, Uredu su odobrena sredstva u iznosu od 4.734.000 KM. S obzirom na to da je Zakon o budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2020. godinu usvojen tek 29. jula 2020. godine, finansiranje Ureda u prvih sedam mjeseci 2020. godine, vršeno je na osnovu Odluke o privremenom finansiranju institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za period januar - mart 2020. godine⁶, Odluke o privremenom finansiranju institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za period april – juni 2020. godine⁷ i Odluke o privremenom finansiranju institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za period juli – septembar 2020. godine⁸. U ovom periodu Ured nije imao na raspolaganju kapitalne izdatke.

U skladu s Instrukcijom o prestrukturisanju rashoda budžetskih korisnika za 2020. godinu, Ministarstvo finansija i trezora BiH je, na osnovu zahtjeva Ureda, donijelo Odluku o prestrukturisanju rashoda Ureda u iznosu od 30.000 KM. Odlukom su povećana raspoloživa sredstva na poziciji naknada troškova zaposlenih, a umanjena sredstva na poziciji ugovorenih i drugih usluga. Prestrukturisanje je uzrokovano nepredviđenim okolnostima te je ocijenjeno kao opravdano.

¹ Službeni glasnik BiH, broj 27/08, 32/12

² Službeni glasnik BiH, broj 49/12

³ Službeni glasnik BiH, broj 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13

⁴ Službeni glasnik BiH, broj 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13

⁵ Službeni glasnik BiH, broj 46/20

⁶ Odluka Vijeća ministara BiH broj 183/19

⁷ Odluka Vijeća ministara BiH broj 28/20

⁸ Odluka Vijeća ministara BiH broj 126/20

5. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Ured je sačinio Godišnji finansijski izvještaj za 2020. godinu i dostavio ga mjerodavnim tijelima i institucijama u skladu s važećim propisima i u utvrđenom roku. Godišnji izvještaj je sačinjen u skladu s Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija BiH i Instrukcijom za sačinjavanje godišnjeg izvještaja o izvršenju budžeta budžetskih korisnika za period od 01.01. do 31.12.2020. godine.

5.1 Pregled rashoda i izdataka iz budžeta

Ured je u 2020. godini realizovao ukupno 4.613.772 KM, što je za oko 800.000 KM manje u odnosu na prethodnu godinu. Od ukupnog iznosa rashoda, na rashode iz neposredne potrošnje odnosi se 4.407.386 KM (izvršenje 93% od odobrenih sredstava), a izvršenje novčanih donacija iznosilo je 206.386 KM (izvršenje 74% od raspoloživih sredstava).

Finansijski značajni rashodi odnose se na: bruto plaće i naknade plaće (2.012.641 KM), ugovorene i druge posebne usluge (1.495.798 KM), naknade troškova zaposlenih (363.005 KM), troškove materijala (230.402 KM) i unajmljivanje imovine (87.856 KM).

Pregled rashoda i izdataka iz budžeta prikazan je u Tabeli I u prilogu Izvještaja.

5.1.1 Bruto plaće i naknade plaća

Bruto plaće i naknade iz plaća na 31.12.2020. godine iskazane su u iznosu od 2.012.641 KM, od čega neto plaće i naknade iznose 1.222.549 KM, a porezi i doprinosi 790.092 KM. Plaće su isplaćene za prosječno 80 zaposlenih koliko je i odobreno budžetom za 2020. godinu. Ured je na 31.12.2020. godine imao ukupno 79 zaposlenih. Bruto plaće i naknade plaća, kao i naknade troškova zaposlenih, isplaćene su u skladu sa Zakonom o plaćama i naknadama u institucijama BiH za stalno zaposlene u Uredu.

Dodatak na plaću: Odlukom o utvrđivanju dodatka na plaću na osnovu posebnih uslova radnog mjesta za zaposlene u Uredu⁹, utvrđen je dodatak na osnovnu plaću zaposlenih u visini od 15% za veterinarske inspektore koji obavljaju poslove na graničnim veterinarskim prijelazima. Tokom godine ovaj dodatak je obračunat za zaposlene u odjelu granične veterinarske inspekcije.

Raspoređivanje zaposlenih unutar platnih razreda: U posljednja tri mjeseca 2020. godine primijenjena je Metodologija za raspoređivanje zaposlenih unutar platnih razreda tako da je u viši platni razred pomjereno ukupno 11 zaposlenih. Od tog broja, u prvi platni razred unaprijeđeno je njih osam, dok su u drugi platni razred unaprijeđena tri zaposlena. Napredovanje je izvršeno na osnovu rješenja direktora Ureda zbog sticanja višeg nivoa obrazovanja kao i na osnovu ocjenjivanja državnih službenika i zaposlenika u posljednje dvije, odnosno četiri godine.

5.1.2 Ugovorene usluge

U strukturi realizovanih ugovorenih usluga, finansijski značajniji iznosi se odnose na laboratorijske usluge (980.395 KM) te usluge za suzbijanje zaraza kod životinja (323.961 KM).

⁹ Službeni glasnik BiH, broj 24/09

Laboratorijske usluge se najvećim dijelom odnose na praćenja rezidua (štetne supstance) u živim životinjama i proizvodima životinjskog porijekla koje se provodi u cilju zaštite zdravlja domaćih potrošača i stvaranja preduslova za nesmetanu trgovinu proizvodima životinjskog porijekla sa trećim i zemljama Evropske unije. Laboratorijske pretrage se vrše kod ovlaštenih i akreditovanih laboratorija koje su izabrane na osnovu prethodno provedene procedure izbora dobavljača u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH.

Usluge suzbijanja zaraza kod životinja nastale su na osnovu vakcinacije malih preživara protiv bruceloze. Kampanja vakcinacije provedena je na cijelom području Bosne i Hercegovine. Vakcinaciju malih preživara na terenu vrše veterinarske stanice koje na osnovu zaključenih ugovora Uredu ispostavljaju fakture.

Nisu uočene nepravilnosti pri realizaciji ovih troškova.

5.1.3 Troškovi materijala

Troškovi materijala najvećim dijelom se odnose na troškove materijala za obilježavanje stoke, odnosno ušnih markica (71.973 KM), troškove pasoških knjižica za kućne ljubimce (40.365 KM) i laboratorijskog materijala (38.504 KM). Materijal je za potrebe Ureda nabavljan od dobavljača izabranih nakon provedenih otvorenih postupaka izbora najpovoljnijeg dobavljača u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama. Na bazi uzorka, testirana je realizacija pojedinih ugovora te nisu utvrđeni značajniji problemi pri realizaciji ugovora.

5.1.4 Troškovi zakupa

Rashodi za unajmljivanje imovine i opreme odnose se na unajmljivanje prostora i zgrada u iznosu od 64.072 KM, unajmljivanje skladišnog prostora (19.783 KM) te na unajmljivanje parking prostora (4.000 KM). Zakup prostora se najvećim dijelom odnosi na zakup prostora u Banjoj Luci u kojem je smještena Agencija za označavanje životinja. Predmet ugovora o zakupu sa fizičkom osobom je 275,73 m² poslovnog prostora za koji se plaća mjesečna zakupnina od 4.258 KM i 426 KM poreza na prihod od imovine, kao i skladišnog prostora od 113,51 m² za koji se plaća mjesečna zakupnina od 1.135 KM i 114 KM poreza na prihod od imovine.

5.1.5 Donacije

Ured je u 2020. godini raspolagao sredstvima koja potiču iz donacija u iznosu od 277.748 KM. Za praćenje realizacije ovih projekata uspostavljeni su zasebni projektni kodovi u ISFU sistemu, a evidentirana su tri projekta. Sredstva su realizovana u skladu s definisanim odredbama zaključenih ugovora s donatorima i internim pravilima i procedurama Ureda.

Ukupna realizacija doniranih sredstava u 2020. godini iznosila je 206.386 KM, a neutrošena sredstva u iznosu od 71.362 KM su prenesena u 2021. godinu. Finansijski najznačajniji projekt je „Jačanje izvoznog potencijala i poboljšanje konkurentnosti BiH poljoprivrednih proizvođača“, a koji je finansirala Švedska agencija za međunarodnu saradnju i razvoj (SIDA). Radi se o projektu provođenja programa nastavka borbe protiv bruceloze malih preživara. Na osnovu ovog projekta Ured je u 2020. godini raspolagao s 204.551 KM. U tekućoj godini utrošeno je 204.406 KM, a ostatak sredstava će biti vraćen donatoru.

Sredstva su najvećim dijelom utrošena za plaćanje usluga za suzbijanje zaraza kod životinja (120.323 KM) te ostalih medicinskih i laboratorijskih usluga (50.000 KM).

5.2 Pregled prihoda i primitaka

Ukupno ostvareni prihodi i primici po ekonomskim kategorijama u periodu od 01.01. do 31.12.2020. godine, iskazani su u iznosu od 7.407.594 KM, što je za 221.594 KM više u odnosu na prihode i primitke planirane budžetom za 2020. godinu.

Ostvareni prihodi odnose se na: prihode od izvršenih veterinarskih pregleda na graničnim prijelazima (6.656.239 KM), prihode od izdanih veterinarsko-zdravstvenih rješenja (412.497 KM), prihode od obrade i izdavanja veterinarskih certifikata (318.139 KM) te ostale prihode (20.719 KM).

Prihodi se naplaćuju u skladu s Pravilnikom o uslovima uvoza i provoza živih životinja, sirovina, proizvoda i nusproizvoda životinjskog porijekla, veterinarskih lijekova i hrane za životinje u BiH, Odluci o visini naknade za obavezne veterinarsko-zdravstvene preglede u prometu preko granice BiH, Odluci o visini naknade za izdavanje certifikata te Naredbi o uplatnim računima za administrativne takse. Prihodi se naplaćuju prije izdavanja rješenja i veterinarskih certifikata jer su korisnici dužni uz zahtjev za izdavanje istih priložiti i propisane uplatnice. Periodično se usaglašavaju evidentirani prihodi u Glavnoj knjizi s podacima iz informacionog sistema za kontrolu, praćenje i evidentiranje uvoznih, izvoznih i provoznih pošiljki animalnog porijekla (VIS sistem). Prihodi iskazani u VIS sistemu su za 2.961 KM veći u odnosu na prihode evidentirane u Glavnoj knjizi. Navedena razlika se javlja zbog prihoda uplaćenih krajem godine, a koji u VIS sistemu nisu evidentirani u godini na koju se odnose.

5.3 Bilans stanja

Ukupna aktiva Ureda na 31.12.2020. godine iznosila je 1.150.824 KM, a sastoji se od kratkoročnih potraživanja (24.119 KM) i neotpisane vrijednosti stalnih sredstava (1.126.705 KM). Kratkoročna potraživanja se najvećim dijelom (23.419 KM) odnose na potraživanja na ime povrata PDV-a na osnovu novčanih donacija.

Pasiva Ureda iskazana je u zbirnom iznosu od 1.688.373 KM, a čine je kratkoročne tekuće obaveze (359.998 KM), obaveze prema zaposlenim za plaće i naknade (195.984 KM), kratkoročna razgraničenja (5.686 KM) i izvori sredstava (1.126.705 KM). Kratkoročne tekuće obaveze se najvećim dijelom (343.327 KM) odnose na obaveze prema dobavljačima. Obaveze prema zaposlenim odnose se na obaveze za bruto plaće i naknade za decembar 2020. godine koje su izmirene početkom 2021. godine.

Bilans stanja prikazan je u Tabeli II u prilogu Izvještaja.

5.3.1 Popis sredstava i obaveza

Na osnovu odluke direktora Ureda o godišnjem popisu i formiranju komisija za popis od 01.12.2020. godine, popisana su stalna sredstva, sitan inventar i obrasci na graničnim prijelazima, obaveze i potraživanja, izdani i naplaćeni certifikati, ušne markice za obilježavanje životinja, izdana i naplaćena rješenja te laboratorijski i ostali materijal na 31.12.2020. godine. Sačinjen je izvještaj centralne popisne komisije 09.02.2021. godine i istog dana je usvojena Odluka o izvještaju centralne popisne komisije o izvršenom potpunom godišnjem popisu imovine i obaveza sa stanjem na 31.12.2020. godine.

Provedenom revizijom smo utvrdili da je Komisija ispravno količinski izvršila popis sitnog inventara i zaliha materijala i robe na skladištu. Međutim, nije izvršeno usklađivanje knjigovodstvenog stanja sa stanjem utvrđenim popisom iz razloga što Ured popisani materijal ne iskazuje u Glavnoj knjizi. Naime, prilikom nabavke materijala, materijal se ne evidentira u poslovnim knjigama Agencije, već se vode naturalne evidencije zaliha materijala. U skladu s Pravilnikom o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija BiH, Ured bi popisane zalihe trebao evidentirati u Glavnoj knjizi na poziciji zaliha.

PREPORUKA 2

Potrebno je da Ured zalihe materijala evidentira u svojim poslovnim knjigama na način propisan Pravilnikom o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija BiH.

6. ZAPOŠLJAVANJE I STATUS ANGAŽOVANIH OSOBA

Zakonom o budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2020. godinu Uredu su odobrena sredstva za 80 zaposlenih dok je na 31.12.2020. godine bilo 79 zaposlenih. Tokom godine je samo jedna osoba zaposlena na određeno vrijeme i to na poziciji Operator za obradu podataka. Naime, nakon provedenog javnog oglasa zaposlena je osoba koja obavlja poslove po ugovoru o djelu već duže vrijeme, do povratka zaposlenice s porodijskog odsustva.

Za državnu službenicu koja je tokom prošle godine angažovana kao zamjena do povratka zaposlene s neplaćenog odsustva, u maju 2020. godine je istekao ugovor o radu na određeno vrijeme dok je jedna zaposlenica sporazumno prekinula ugovor o radu u decembru 2020. godine.

Tokom godine nije bilo unapređenja državnih službenika i zaposlenika.

Ured je za 2020. godinu ocjenjivao državne službenike i zaposlenike, a izvještaje o ocjenjivanju državnih službenika prosljedila Agenciji za državnu službu BiH.

Ugovori o djelu: Ured je u 2020. godini na ime rashoda za ugovore o djelu u neto iznosu isplatio 139.633 KM, od čega se 114.633 KM odnosi na sredstva iz budžeta, a ostatak na sredstva iz donacija. Ukupni neto rashodi po ovom osnovu su za 21.318 KM manji

Angažmani na osnovu ugovora o djelu prisutni su duži vremenski period i odnose se na poslove koji su isti ili slični poslovima redovnih radnih mjesta.

u odnosu na prethodnu godinu iz razloga što je u maju 2020. godine osoba koja je duže vrijeme obavljala poslove po ugovoru o djelu, zaposlena na određeno vrijeme do povratka zaposlenice s porodijskog odsustva, dok je u martu prestao angažman osobe koja je na osnovu ugovora o djelu obavljala poslove javnih nabavki. Angažovano je ukupno 25 izvršilaca kojima je isplaćena naknada na mjesečnom nivou u rasponu od 180 KM do 1.000 KM.

Na poslovima iz domena rada Ureda, kao što su administracija i održavanje baze podataka, kontrola ušnih markica, kontrola faktura i dokumentacije za unos u ISFU sistem, provođenje procedura javnih nabavki, kontrola obrazaca i slično, angažovano je ukupno 14 osoba na duži vremenski period, od čega sedam osoba tokom cijele godine. Za ove angažmane utrošeno je ukupno 107.420 KM.

Poslovi koje su obavljale osobe angažovane putem ugovora o djelu su isti ili slični poslovima redovnih radnih mjesta, a predmet ugovora nije određeni posao, odnosno konkretna zaokružena cjelina koja za rezultat ima određeni proizvod. Angažovanje na osnovu ugovora o djelu konstantno je prisutno u dužem vremenskom periodu i pored preporuka iz revizionih

izvještaja prethodnih godina. Ovakav, netransparentan angažman osoblja koji nije privremenog karaktera, pored ostalog, problematičan je i s poreznog gledišta.

Smatramo da je praksa angažovanja osoba putem ugovora o djelu netransparentna i neprihvatljiva za javni sektor. Ovakav angažman bi eventualno bio opravdan u izuzetnim slučajevima i to za poslove koji se javljaju povremeno.

PREPORUKA 3

Potrebno je da Ured detaljno analizira angažman osoba putem ugovora o djelu, a posebno za poslove koji predstavljaju obavljanje redovnih poslova iz domena rada Ureda.

7. JAVNE NABAVKE

Ured je donio plan javnih nabavki za 2020. godinu, kako je propisano Zakonom o javnim nabavkama¹⁰. Za svaki postupak javne nabavke, odlukom direktora, formirana je komisija za javne nabavke koja provodi postupak.

Prema prezentovanim podacima, Ured je u 2020. godini proveo 11 postupaka javnih nabavki iz tekućih izdataka. Od tog broja, provedeno je pet otvorenih i šest konkurentskih postupaka. Ostale nabavke iz tekućih kao i nabavke iz kapitalnih izdataka provedene su putem direktnog sporazuma. Nakon prethodno provedenih postupaka, ukupna vrijednost zaključenih ugovora iznosila je 754.990 KM (739.250 KM iz tekućih izdataka i 15.740 KM iz kapitalnih izdataka). Predmetom revizije bile su finansijski značajnije i prema profesionalnoj prosudbi revizora rizičnije procedure javnih nabavki (nabavka laboratorijskih usluga za analizu rezidua veterinarskih lijekova i kontaminanata u vrijednosti od 393.070 KM, nabavka bjanko ušnih markica za označavanje goveda u vrijednosti od 102.540 KM, nabavka vakuum epruveta i igala za potrebe provođenja monitoringa bruceloze kod goveda u vrijednosti od 31.900 KM, nabavka internet usluga u vrijednosti od 11.110 KM, nabavka laboratorijskih usluga monitoringa virusnih bolesti riba i monitoringa avijarne influence kod peradi i divljih ptica u vrijednosti od 19.718 KM i nabavka kompjuterskog materijala u vrijednosti od 39.758 KM). Nisu uočene značajnije nepravilnosti u pogledu primjene općih principa Zakona o javnim nabavkama.

Postupcima revizije utvrdili smo kako Ured nije u postupcima javnih nabavki zahtijevao garancije za ozbiljnost ponude i garancije za dobro izvršenje ugovora, a koje su predviđene članom 61. Zakona o javnim nabavkama. Pribavljanjem garancija u procedurama gdje je to potrebno i moguće, Ured bi osigurao mehanizam za zaštitu svojih interesa u postupcima javnih nabavki kao i kontinuitet javnih nabavki.

PREPORUKA 4

Ured treba zahtijevati instrumente osiguranja ponude u slučajevima definisanim Zakonom o javnim nabavkama kako bi se umanjio rizik od neprofesionalnog ponašanja ponuđača.

¹⁰ Službeni glasnik BiH, broj 39/14

8. OSTALO

8.1 IT sistem

Informacioni sistem Ureda i Agencije za obilježavanje životinja je kompleksan i sastoji se od četiri bitna sistema: sistem za kontrolu, praćenje i evidentiranje uvoznih, izvoznih i provoznih pošiljki animalnog porijekla na graničnim prijelazima (VIS), sistem za praćenje bolesti životinja (ADNAOMIS), sistem za identifikaciju i kontrolu kretanja životinja (AIMCS) i informacioni sistem u sjedištu Ureda u sklopu kojeg je i DMS sistem (sistem za upravljanje dokumentima). Revizijom informacionog sistema sagledano je stanje u odnosu na prethodne izvještaje i date preporuke.

Korištenjem konsultantskih usluga izrađena je tehnička specifikacija za nabavku novog VIS sistema te je provedena nabavka i implementacija istog. VIS sistem je u produkciji od druge polovine 2017. godine čime je okončana prva faza projekta. Podaci u VIS sistem su migrirani i integrisani. Spomenuti sistem koriste granični veterinarski inspektori. U planu je druga faza kroz koju bi se izvršila nadogradnja ovog sistema, međutim, nadogradnja još uvijek nije izvršena.

ADNAOMIS sistem još uvijek nije prilagođen kako bi mogao prikupljati podatke od strane AIMCS sistema putem web servisa, odnosno nije ostvareno povezivanje AIMCS s ADNAOMIS sistemom. Prethodno je uspostavljen komunikacioni kanal kao preduslov za implementaciju web servisa i povezivanje AIMCS i ADNAOMIS sistema.

PREPORUKA 5

Neophodno je završiti potrebno prilagođavanje kako bi ADNAOMIS sistem mogao preuzimati podatke od strane AIMCS sistema.

AIMCS sistem posjeduje implementiran podsistem za popis domaćih životinja. Spomenuti podsistem ima implementirane funkcionalnosti georeferenciranja imanja korištenjem GPS-a (Global Positioning System - sistem globalnog pozicioniranja) pametnih telefona. Nije planirano korištenje postojećih PDA (Personal Digital Assistant) uređaja zbog njihove zastarjelosti. Trenutačno se koristi dio aplikacije za goveda, ali još uvijek ne i dio aplikacije za ovce, koze i svinje. Da bi se implementirane funkcionalnosti koristile, neophodno je provesti nulti popis životinja. Prethodno su provedene aktivnosti u smislu omogućavanja kontinuiteta dobijanja podataka kako bi se počeli koristiti i dijelovi aplikacije koji se trenutačno ne koriste. Usvojen je Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o obilježavanju životinja u BiH. Za provođenje nultog popisa još uvijek nisu osigurana potrebna budžetska sredstva te stoga ovaj popis nije proveden.

PREPORUKA 6

Potrebno je osigurati sredstva za provođenje nultog popisa kao preduslova za potpuno korištenje AIMCS sistema. Također, sugerišemo da se AIMCS sistem koristi u što većem obimu dok se ne realizuje nulti popis.

9. KOMENTARI

Ured nije u ostavljenom roku dostavio komentare na Nacrt izvještaja o reviziji za 2020. godinu, tako da ovaj Izvještaj predstavlja konačan izvještaj, bez korekcija u odnosu na Nacrt izvještaja o reviziji za 2020. godinu.

Vođa tima za finansijsku reviziju

Danijel Jozić, viši revizor, v.r.

Rukovodilac Odjela za finansijsku reviziju

Munevera Baftić, viši revizor, v.r.

Članovi tima za finansijsku reviziju

Anisa Jusić, revizor, v.r.

Enes Alić, revizor, v.r.

Željko Ćavar, revizor, v.r.

Nerman Velić, IT revizor, v.r.

Rukovodilac Odjela za razvoj, metodologiju i kontrolu kvaliteta finansijske revizije

Dragoljub Kovinčić, viši revizor, v.r.

Prilozi

Tabela I – Pregled rashoda budžeta za 2020. godinu

Tabela II – Bilans stanja na 31.12.2020. godine

Izjava o odgovornostima rukovodstva

Pregled rashoda budžeta za 2020. godinu

Ured za veterinarstvo Bosne i Hercegovine

Tabela I

Opis	Odobreni budžet	Usklađivanja budžeta	Ukupni budžet (2+3)	Izvršenje budžeta	Procenat 5/4*100
1	2	3	4	5	6
1. Tekući izdaci	4,714,000	0	4,714,000	4,388,970	93
Bruto plaće i naknade	2,077,000		2,077,000	2,012,641	97
Naknade troškova zaposlenih	336,000	30,000	366,000	363,005	99
Putni troškovi	54,000		54,000	21,777	40
Izdaci telefonskih i pošt. usluga	69,000		69,000	44,922	65
Izdaci za energiju i kom. usluge	50,000		50,000	31,831	64
Nabavka materijala	249,000		249,000	230,402	93
Izdaci za usl. prijevoza i goriva	57,000		57,000	27,775	49
Unajmljivanje imovine i opreme	100,000		100,000	87,856	88
Izdaci za tekuće održavanje	101,000		101,000	63,614	63
Izdaci za osiguranje	13,000		13,000	9,349	72
Ugovorene i druge posebne usluge	1,608,000	-30,000	1,578,000	1,495,798	95
2. Kapitalni izdaci	20,000	0	20,000	18,416	92
Nabavka zemljišta			0		
Nabavka građevina			0		
Nabavka opreme	20,000		20,000	18,416	92
Nabavka ostalih stalnih sredstava			0		
Rekonstrukcija i invest. održavanje			0		
3. Tekući grantovi	0	0	0	0	
				0	
4. Budžet-neposredna potrošnja(1+2+3)	4,734,000	0	4,734,000	4,407,386	93
5. Višegodišnja kapitalna ulaganja	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
6. Novčane donacije	0	0	277,748	206,386	74
Jačanje i upravljanje zdravlja akvakulturom			4,697	1,980	
Poboljšanje kontrola zdravlja životinja i nusproizvoda životinjskog porijekla u BiH			68,500		
Jačanje izvoznog potencijala i poboljšanje konkurentnosti BiH poljoprivrednih proizvođača			204,551	204,406	100
7. Programi posebne namjene	0	0	0	0	
			0		
8. Ukupno (4+5+6+7)	4,734,000	0	5,011,748	4,613,772	92

Rukovodstvo je Pregled rashoda budžeta po ekonomskim kategorijama odobrilo 25.02.2021. godine.

Direktor:
Ljubomir Kalaba

Bilans stanja na 31.12.2020. godine

Ured za veterinarstvo Bosne i Hercegovine

Tabela II

Opis	31.12.2020.	31.12.2019.	Procenat 2/3*100
1	2	3	4
1. Gotovina, krat. potraživanja, razgraničenja i zalihe	24,119	110,331	22
Novčana sredstva			
Kratkoročna potraživanja	24,119	110,331	22
Kratkoročni plasmani			
Interni finansijski odnosi			
Zalihe			
Kratkoročna razgraničenja			
2. Stalna sredstva	1,126,705	1,349,815	83
Stalna sredstva	5,428,277	5,681,409	96
Ispravka vrijednosti	4,301,572	4,331,595	99
Neotpisana vrijednost stalnih sredstava	1,126,705	1,349,815	83
Dugoročni plasmani			
Dugoročna razgraničenja			
UKUPNO AKTIVA (1+2)	1,150,824	1,460,146	79
3. Kratkoročne obaveze i razgraničenja	561,668	784,072	72
Kratkoročne tekuće obaveze	359,998	567,568	63
Kratkoročni krediti i zajmovi			
Obaveze prema zaposlenima	195,984	216,504	91
Interni finansijski odnosi			
Kratkoročna razgraničenja	5,686		
4. Dugoročne obaveze i razgraničenja	0	0	
Dugoročni krediti i zajmovi			
Ostale dugoročne obaveze			
Dugoročna razgraničenja			
5. Izvori sredstava	1,126,705	1,349,815	83
Izvori sredstava	1,126,705	1,349,815	83
Ostali izvori sredstava			
Neraspoređeni višak prihoda/rashoda			
UKUPNO PASIVA (3+4+5)	1,688,373	2,133,887	79

Napomena: Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija Bosne i Hercegovine, čl.10. stav 4., napomenuto je da bilans stanja budžetskih korisnika **neće biti uravnotežen** (aktiva jednaka pasivi) zbog programski uspostavljenog sistema Glavne knjige, dok će bilans stanja koji radi Ministarstvo finansija i trezora na nivou Budžeta institucija Bosne i Hercegovine za tekuću godinu biti uravnotežen.

Rukovodstvo je Bilans stanja odobrilo 25.02.2021. godine.

Direktor:
Ljubomir Kalaba

Izjava o odgovornostima rukovodstva

Međunarodni standard vrhovnih revizionih institucija (ISSAI 1580) predviđa da revizor treba dobiti odgovarajuću izjavu od rukovodstva institucije kao dokaz da rukovodstvo priznaje svoju odgovornost za objektivno prikazivanje finansijskih izvještaja saglasno mjerodavnom okviru finansijskog izvještavanja, te da je odobrilo finansijske izvještaje.

Rukovodstvo **Ureda za veterinarstvo Bosne i Hercegovine** (u daljem tekstu: Ured) dužno je osigurati da finansijski izvještaji za 2020. godinu budu izrađeni u skladu sa Zakonom o finansiranju institucija Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH, broj 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13), Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH, broj 25/15 i 91/17) i Pravilnikom o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija Bosne i Hercegovine (protokol Ministarstva finansija i trezora Bosne i Hercegovine, broj 01-08-02-1-1515-1/15, od 4.2.2015.). Rukovodstvo je također obavezno postupati u skladu sa Zakonom o budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2020. (Službeni glasnik BiH, 46/20) i pratećim uputstvima, pojašnjenjima i smjernicama koje donosi Ministarstvo finansija i trezora Bosne i Hercegovine, kao i ostalim zakonima u Bosni i Hercegovini, tako da finansijski izvještaji daju fer i istinit prikaz finansijskog stanja Ureda.

Pri sastavljanju takvih finansijskih izvještaja odgovornosti rukovodstva obuhvataju garancije:

- da je osmišljen i da se primjenjuje i održava sistem internih kontrola koji je relevantan za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja i usklađenost sa zakonima i drugim propisima;
- da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze;
- da finansijski izvještaji sadrže sve relevantne podatke i analize izvršenja budžeta, kao i podatke o sistemu internih kontrola i realizaciji preporuka revizije;
- da se u poslovanju primjenjuju važeći zakonski i drugi relevantni propisi.

Rukovodstvo je također odgovorno za čuvanje imovine i resursa od gubitaka, pa stoga i za preduzimanje odgovarajućih mjera kako bi se spriječile i otkrile pronevjere i ostale nezakonitosti.

Datum, 03.03.2021. godine

Direktor:

Ljubomir Kalaba